

શ્રી સનાતન ઉદ્યવ સપ્રદાયના
સત્સંગી માટે
શ્રી ઊમરેઠમાં હરિજીલા ચિત્રસ્ત્રી.

શ્લોક

નમામિ નારાયણ પાદ પંકજં ।
કરંગમિ નારાયણ પૂજનં સદા ॥
યદામિ નારાયણ નામ નિર્મલં ।
સ્મરમિ નારાયણ તત્ત્વ મઘ્યયમ્ ॥

સંપાદક તથા પ્રકાશક

દેવે પુરુષોત્તમ દામોદર.

મુ. ઊમરેઠ.

પ્રવૃત્ત ૧૯૭૭.

સને ૧૯૨૧.

કિમ્મત રૂ. ૦-૨-૦

૯૪૮૭

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ
અમદાવાદ
ગુજરાતી કૌપીસાહિત્ય-સંગ્રહ

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાઈટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૯૫૯૭ વર્ગીક

પુસ્તકનું નામ રત્નસંગીત માટે

વિષય ૫૨૨૩૪ : ૩૩

અર્પણ પત્રીકા.

જલે વિષ્ણુઃ સ્યલે ત્રિષ્ણુઃ

વિષ્ણુઃ પર્વત મસ્તકે.

આ અસ્તિત્વ ચિત્તવતી શ્રી ઉમરેઠમાં શ્રી સહજ
નંદ સ્વામિ પ્રગટ પુરુષોત્તમ અક્ષર ધામ ત્રાગિ
જેને મળ્યું. તે તે દિવસેથી નરભેરામ માણિકી
કે શ્રીકૃષ્ણના વંસજ આરા પૂત્રના પૂત્ર ગવા
આઈ નો જન્મ સંવત ૧૯૬૭ના માગસર સુદી
૭ મે ને આચિતો જે દિવસના મંદવાઠમાં, મુ-
દિમાં, સંવત ૧૯૭૬ના કેત્ર સુદી ૬ મે એકલે
શ્રીજી મહારાજની જયંતીના દિવસે ને પ્રાકટય
ના સમયે ને જેહ મુકતાં પાકલાક પહેલાં હાથ
ભેડી પગે લાગ્યું કરતો; આટે તેના રમણીય
પરિપૂર્ણ પવિત્ર લિલા પ્રસિદ્ધિ આટે — છપાવિ
એનેજ અર્પણ કરું છું :— જય કીરૂણ શરણ
જન. ॥

લી.

હવે પુરુષોત્તમ હામોદર ઉમરેઠ.

ગાથી.

કુચુએ આખલડી ના ચટનસ, પરપુરમા ચટક ફ
 પ્રગટ પ્રભુની લિલા પેખી, તેમી જત ગટકે છે,
 આખલડી પર ચાઈ કમળ ને મુખ કચો ખાં નવામિ
 એ માદમાતો પ્યો ન જાએ, પ્યાન ધર શિર નામઃ
 હરિ ચાઈ ચિતરાળવ કો. સેઠ શાસ્ર ચાદ વેદ
 તે ચાઈ કમળને આખલડી ને પૂમી મસ્તી તજ ભેદ
 દુજ ગોકુળ મથુગ દવારકા મમ પર પરી પ્રાધી
 પોતાના પ્રતાપે પોતે, જાત નાળત લીધી,
 મહા મોહુ ત્યા શીખર બંધી છે. હરીએ ભનાવ્યુ
 શોના ના કળશ રૂપે અડાવ્યા એ ગેપીનાથ ને મા-કુ
 ગોપીનાથની મુર્તિમા નેરમે અખંડ રેના રવા ના,
 પ્રેમી જતને પ્રત્યક્ષ થાના, મસ્ત નાન રૂપે ના પ
 બજ બજીએ ખાસ ગંગા આવી, તે તરેર જગ કીધી
 વેદ મંમન બાદસ ગમે. માએ નાર રાગ નાન લીધુ
 ધર્મ ધ્રાગીશ્વર નેદ વદનાન, ઉરવાયામી મના થેઈ શી
 મુળ સનાતન ધર્મના એજ કર્તા, બ્રહ્મ નર શ્રી ના દિન,
 દાદાનો દરબાર દિપાવ્યા, દેવ દિવ્ય લલા મતાપી,
 રાધા વાનને બાગ ખેડક, ગીત મનેક પરના આપીઃ
 હનમ નૃપને અતિ શીજ રહ્યા ત્યા બાળુ નારમ નારી
 મેળા ક્રિયા રાંત સતસંગતા પાસથાલ ને સજ્જા ક્રિયા ભારી
 પરવા લિલા આખલડી ગણા, અનિ આનંદમાં લેજાળા.
 દાસાનુંદાસની એજ વિન્તી, ધર્મે દયાને આખલડી વાળા

પ્રસ્તાવના

પ્રત્યક્ષ શ્રી પુરુષોત્તમ નારાયણ શ્રી સ્વામિ,
 નારાયણ પ્રભુને નમે નમઃ એવા શ્રીજીમહાનાજ
 નું ધ્યાન ધરીને મદારા ઇંદ્ર દેવ લક્ષ્મિ ધર્મના
 માળા શ્રી સહજાનંદ સ્વામિનું રમરણ કરું છું ?
 જે સર્વ વખતે રક્ષા કરનારા છે. ને વિના વિ
 ન્ની રક્ષક છે; તેમની શાંતિ છું ને મુગ સના
 તન ધર્મ ભાગવતી સ્થાપનાર યાદિ શ્રી કૃષ્ણ
 નરનારાયણ છે, ને તેજ ભક્તખંડના ઉપાસક
 દેવ છે. તેજ પોતે શ્રી સ્વામિનારાયણ અને તે
 જ ઉન્નવ સંપ્રદાયના, ધર્મ ધુરન્ધરા ચારીય
 તેજ શ્રી હરિ શ્રીજીમહાનાજ ગજશર ધામ વાસી
 પ્રગટ પૂર્ણ પુરુષોત્તમનું. શ્રી ઉમરેડ ગામનું
 આ દિગ્વ્ય ચત્રિ “ ભક્ત ચિન્તામણી ” માં
 દાખલ થવા મોકલવા, તે વખતના સ્વામિ પર
 માત્માનંદજી એ સંવત ૧૮૮૭ ના ભાદ્રપદ ૪
 ત્રિમેસર પણ ભક્ત ચિન્તામણી તે પહેલાં થોડા

દિવસમાં બહાર પડી જવાથી આ પરિપુર્ણ ચ
 રિત્ર પડી રહ્યું. જો કે એ મોનો સાર એ ભ
 કત ચિન્તામણી વિગેરે ગિરવાણુના ચા પદ ગદ
 ના ઘથે. દ્વારા બહાર પડ્યો છે, પણ એના
 પરિપુર્ણ પાવનકાળી હોવાથી આ ગમસત મુજ
 બ આ લલુઅંથ સ્વામિ પરમાત્માન હજીના લખ્યા
 મુજબના પ્રસિદ્ધ કવો છે તેમજ બગે ગયા
 અશા. માસમાં શ્રી સ્વામિનારાયણ માસિકમા
 શાસ્ત્રી સ્વામિ ભક્તિનંદદાસજી જેઓ ઘણા તત્વ
 જ્ઞાનિ હતા અને સત્ય વક્તા હતા. તેમણે તે
 માસિકમાં ટુટક છપાયેલું વાંચી કહ્યું કે:- આ
 વિ રીતે જુટક પ્રસિદ્ધ કવો કરતાં નાંખી ચો
 પડી છપાયા, ને હાલ હમ ગ્રનિર મંદ છે, તે
 શાફ ચયે તેની વ્યાખ્યા કરશું તો એક ધર્મ
 શાસ્ત્ર જેવું થયે; જેથી તેઓના કહ્યા મુજબ
 અમોએ એક લગુ પુસ્તક રૂપમાં પ્રગટ કરું
 છે. વિશેષ જણાવતાં દિલ્લીર છીએ કે સ્વામિ
 ભક્તિ નંદદાસજી હાલમાં દેહ મુકી અક્ષરવાસિ
 થયા છે. જય શ્રી કૃષ્ણ હરિ શરણ મમ રહું
 પદ સિશ ધરી:

શ્રી સ્વામિ નારાયણો વિજય તેત રામ. ॥

શ્રી ઉમરેડમાં હરિદ્વીલા ચિન્તવની.

શ્લોક

સ્વધર્મ જ્ઞાન ધૈરાગ્ય સાધ્ય ભક્ત્યં કમોત્તરઃ
સ્વામિનારાયણઃ પરંબ્રહ્મ વેદશાસ્ત્રે સમીરિત :

શ્રી ઉમરેડ ગામને નિધે શ્રી સદગુણનંદ સ્વામિ
પરમ દયાળુ સંવત ૧૮૫૬માં આવ્યા હતા. તે ચાતર
ખિરાળ્યા હતા પાસે ચાર બેડેશ્વર હતા ને ચાર પગ
પાળે હતા. ને મહારાજનં પણ ઘોડી હતી પણાણ
રેશમી હતું ને ઉર્ધ્વ પુરુષ વચ્ચે ચાંદલો હતો તે સમે
પ્રભાત હતો તેવે દેવે નરભેરામ માણિકજી ઘોડીએ બેઠી
ગામ ઉંટખરીએ જતા હતા ને ચાતરે મહારાજ
બેડેલા ને ખીજા સર્વે ઉભલા દેખી આંખા આગળ
ખમચ્યા, મનમાં સંકલ્પ વિકલ્પ થવા લાગ્યા કે આ
કોણ હશે; ને ચાતરે બેમનારા દેખાંશી પુરુષ છે. એમ

ક્રિ. તે બાળ્યા ગોહતા માટે માફ કરેજો ને તમે
પાસે રહું તેમ થાત થાય છે. ત્યારે મહારાજ કહે
તમે જાનો તથા બીજા હમારા છે તેમના અર્થે
આવ્યા છીએ તે અમારે ધર્મ સ્થાપવો છે માટે તે
દેશેદેશ કરશું ને તમે અપનામ તે દેશ આજ આવ્ય
તે સાંજે સભા ભરીશું નેમ અપનામને ઘરે ગયા તે
પગ્યારીને સભા ભરી ત્યાં ગયા જ્યાં આવ્યા પછી
કેટલાક શાસ્ત્રાર્થ મિદ્ધાન્તના પ્રશ્નના સાથ પોતે મના-
ધર્મની વાણી વાતો કહી તથા હોર્વપુડ ચાંદલે અહિત
તથા તુલસીની કંડા બેવડી હમારા આશ્રી તે ધાણી
એમ જણાવ્યું.

પછી બિજે દિવસે નરસિંરામને ઘેર પધાર્યા
ને તેમના ઘરની પરસાળા દક્ષિણની બાજુના ઓરડા
માં પધાર્યા ત્યાં તે બાજુના લોકો ધણા આવ્યા ને
જાગનાથમાં અજાજને વેદ ભણાવ્યા તે આજ ૨. પછી
કેટલાક કહેવા લાગ્યા કે જાંકર સ્વામિ તથા ઓંસાહજી
મહારાજ જેવા ધર્મ હશે કે કેમ કેટલાકને સંશય થતા
તે સમજીને પોતે વેદ, અંતિ, અનિ, પુરાણ, પંચરાત્ર,
ગીતાજી ભાગવત, તથા કવિદામોક, આદીકના તથા

ગામ મુત્ર તથા ગયાચારીઆના મહાધર્મો તથો
 શાસ્ત્રાર્થ કહી પોતાના મત પ્રદાયના સિદ્ધાન્ત જણાવ્યો
 ન ઉર્ધ્વ પુઠ તીલક આદ્ય માર્ગ તે તુલશી કહીને
 દુરમીનીમાળા મહામત્રાનો મહાન્તન ધર્મ નિર્ણયના
 તથા હામલા સાથે બ્રાહ્મણ માત્રવિષય ઉપને વૈષ્ણવ હાય
 એક ગેવા જુદા તમ શાસ્ત્ર સિદ્ધાન્તથી કહી સવનુ મન
 મ પાત્ન કર્ય શુદ્ધો ને તલક ને કહી જુદા પ્રકારની
 કાં ચાર વર્ણના ધર્મ પાળી ને પળાવવાના કહ્યા તેથી
 વાડાન જન્મના અશ જાણ્યા ન કંટલાક દૈવીજીવ મ-
 ન્દારી હતા ન શીય થયા પછી મહારાજ કરીવાર નાહિ
 નિય કમ નરી જમવા મોળાના ઉતરાતા ઓગડામા
 તાગાળામા ચિરાજ્યા પછી જમના માએ થાળ મુકેમો
 પછી મહારાજ કહી ઘાણ ઘણુ જમ્યા ત્યાર પછી ઘરના
 માણના જમવા બેઠા ત્યાર પછી પાચ તડકા માણી મય
 માગી તે પછી અમતજેરી લાગી ત્યારે જાંયુ જે મીઠું
 મૂલી જવાચી ને મહારાજ નો પરચા જણાવ્યાથી
 આપિ થત ગઇ પછો મહારાજ ને કહ્યું કે માણી
 કહી બાહુ જમ્યા ને અમૃત નાદ જની કરી માટ માક
 કરકાં પાનિ હમાને જમના પાતે વખાણ્યા પછી ત્યા

જામનાથ ગયા. તે વખતે ત્યાં રૂપરામ કાકર હતા તે
 બીજા લોક લખ્યા હતા, તે મોટા જાન પગે લાગ્યા તે
 કહ્યું કે મારું કામ તમારા કામ પ્રમાણે થયું. મહારાજ
 હસ્યા તે કહ્યું કે બોલ ત્વરાંશુ આવ્યા, મોટા
 કહે કે મને તો તમારૂં રૂપ તંજમાં નજર આગળ દેખાય
 છે ત્યાં રૂપરામ કહે કે :- મને મારા મનમાં તપસ્વી
 આવડે રૂપનાં દુર્ગમણ વ્રતચારી દેખાવ્ય છે એ શું હશે
 પછી મિલન બોલ્યા કે પછો છો તો ખરા કે મહારાજ
 ને પુછનામાં બોલ્યા કે હમ તુમાર કહ્યાણ અથે
 આવ્યા શીએ ત્યારે એક જણ બોલ્યો કે કહ્યાણ તો
 શકર સ્વામિ જેવા કહે મારે તમે તેમના જેવા હોતો
 તેમની માકક પાડાને વેદ બોલાવો ત્યારે બધા હસ્યો
 કહી કહ્યા કે પાડાને પુછડે વેદ બોલાવો તો પરમે-
 શ્વર કહીએ મહારાજ કહે કે શંકર સ્વામિએ પાડાને
 પછડે વેદ બોલાવ્યા તેવું તમથી જાણ્યું. પણ એક
 મુક્ત જાતેશ્વરજી મહાત્માએ પાડા કને લેઈ એવા એ
 અક્ષર બોલાવ્યા હતા પણ તમે કહો તો પાડા જેવા
 અબળ મનુષ્યને ચાર વેદ મંત્ર બોલાવીએ, હાંવો તેઓ
 વ્રતજી બતાવી; ત્યારે બધા બોલ્યા કે આ હરિશંકરને

બોલાવો શ્રીશ્ચ કંઈ ઓરા આવો તમે તો હરિ વેદના
 વદનારાને શંકર ને મોટા દેવ માટે આજે
 મંત્રો બોલો કેતામાં વેદના મંત્રો શુદ્ધ બોલ્યા લોક
 વિશમે થયા ને ભગવાન જેવા માનીને શંકર સ્વામિ
 જેવા કહેવા લાગ્યા એટલામાં મહારાજ મધ્યાનહ બાણી
 નહાવા ચાલ્યા ને તલાવમાં નંદરામ મેવાડને આરે
 નાહ્યા. નિત્ય નીયમ કુળી જગનાથ મહાદેવ નવરાત્રી
 ને ડાંગી થાગ વાળ્યા: એટલે નરભેરામ ને રૂપરામ
 બોલ્યા - ચાલો મહારાજ હમારે ઘેર તમે મને સવાર-
 મા કલ્યુ છે ત્યારે રૂપરામ કાંડું કે મને બોલાવ્યા છે, માટે
 મારે ઘેર ચાલો ત્યારે મહારાજ બોલ્યા કે હમે પેલ
 પ્રથમ જનકા કરવા નિકળ્યા હતા ને વારે સામા તલાવ
 પુર્યે થઈ અહિંજર આવ્યાહતા ને તમેએ ફરાળ
 આપી હતી માટે તમને બોલાવ્યા છે તે સાલ ૧૮૫૬
 ની હતી પછી ડાંગર વાઈને ચાલ્યા ગયા. આજ તો
 નખતે હેતેથી હમારા બાણી કલ્યાણ કરવાને ધર્મના
 નિયમો કહેવા આવ્યા છીએ ત્યારે રૂપરામ બોલ્યા કે
 આપણે તે પાત વાદ આવીને તે રૂપ મને નજર
 આગળ મખતે દેખીને બામે છે મે તો આવ્યા સમર્થ

धारी बहुतों वार विचारमां पड़ा तेरुलाभां श्रीशु महा-
 भोल्या नरमेरामजी हुबे ओरा आवो पाज भोलीभा
 समन्या 'नहि त्यां १२ी कथु' के तुमारा पिता
 नारायण परायण हुवा हे इने तुम आवो पाज
 विचारमां पड़ा पछी महाराज हशीने गोल्या के
 निरमेराम हके केसा भय रखता हे ओम की
 हाथना अणुसारे गायाव्या तेथी पांम उरता उरता
 आया तव श्रीशु महाराज कहें छे के-हमं तुमकु
 पेछानता हे तव तुरत मोटा नरमेराम पंगे लाया
 तेधडीअे महाराज आगला पाछला एंवणना इट्ट मीना
 नाम दिवां तेथी विरमे पाभ्या ने ग्राह मं! पुनः
 मान्या; तव महाराज कहें के आज तुमारे गाम
 ज्वां जाता हे त्यां तकरारहेने पंच भेगा थावा-
 ना हे इस वास्ते तुम जाता हे एवेण पगे लाभी
 भोल्या के हा ते मटिअ; आप डालु छे महाराज
 कहें के हम तुमारा कल्याण करेगा लेकिन
 तुम आज जाव तुमारा बीगाडमे हे वां तुमकु
 पाये लागेमा ने तुमारा काज हो जायेगा पछि
 तुम आना हम जागनाथ महादेवमे रुपराम

ઠકરકું મલિંગા ને પીછે તુંમારે ઘેર આવેગા
 હમ તુમારા કલ્યાણકે અર્થે પધાર્યા હે ને તમ
 પૂર્વ હમારા મુમુક્ષુ ભક્ત હો આવું કષ્ટું પછી મોટા
 ઉટખરીએ ગયા ને શ્રીજી ત્યારી ઉપડી જનમનાથ ગયા
 ત્યાં પણ ચાતરે ગિરાજને મંદેશ્યા રૂપરામ પ્રકરને
 પ્રહાલ્યો કે જનમનાથ આંચા તથી તે જનમનાથ ગયા
 તે પણ નાંવા રસાંજા દેખી ગિન્યા ને પમે પડી કહે,
 કે તમે પ્રાણ છો. તવ શ્રીજી મહારાજ બાલ્યા કે
 તમે હમારા ભક્ત હો. બીતો મતી બેસા. હવે
 એટલામાંવાત ચાલી કે કેમ મહાતમા પધાર્યાછે લોક દર્શન-
 ને, ને કેટલાટ જંતવા પરાગણ પધાર્યા છે તેમને નમ
 રૂપરામને ભાર દત્ત કષ્ટું કે હુંમ તુમાર
 કલ્યાણ અર્થે પધાર્યા શ્રીએ ને હમે તમને
 પિછાનીએ છીએ. ॥ આમ ચાલતામાં મોટા
 દવે નરસેરામ ઉટખરી જતા હોતને મહારાજના
 કહેવા મજામ ધાયુ કામ થયુ, ને મોટાએ ના નજરે
 આગળ તેજમાં, જંતયા તેરી મુર્તી દેખાવા માંડી. તેથી
 ભારે ચમત્કાર આંતી તુરત પાછા ઉમરેઠ આવ્યા ને
 ઘરમાં વિચારી ને વાત કરી ને સાક અર કરાવ્યું ને

ઘણા જનો કીધે થયા ને મોટા આગ્રાય જાગ્યા
 ઘર પાવન કર્યાં રાજ થયા ને મહારાજ
 એ દિન રહી જણાવ્યું કે આ જુગમાં જેની ઝમ્મતિ
 પ્રાધાન્ય છે તેવા પારાસર કીધા આશ્રમમાં લગ્નહરવાસ
 જાદુશુ ત્યાં ગંગા રૂપ નદિ વહે છે તે આવારે જાશ
 પાછા પરમહંસ સદ જરૂર આવશુ. કહી ચાલ્યા ગયા.
 ને ઘણા બ્રાહ્મણાં વળાવવા ગયા ને સૌને જય શ્રી
 સ્વામિ નારાયણ કહી સૌ સૌને ઘરે આંવ્યા પ્રતિ શ્રી
 કમરેકમાં હરિ લીલા ચિન્તવળી ચરિત્ર પાંડુલ.

ચરિત્ર ખીજું.

શ્રીજી મહારાજ સવત ૧૮૫૨ ના સાલે કિમરેઠ
 આગ્યા, તે વખતે પામે ૧૮ માધુ ગ્યો ચાં પાળા
 હતા. તે મુકતો મોટામંત હતા. આગ્યા તેવા
 નરભેરામને ત્યા આગ્યા, તે ત્યાં કિતરા નં સાધુ ભાગ્યા
 રાગ્યા, મોટાને ખમર કહી. તરત સંતને તેડી લાગ્યા
 તેને પાતાનુ નવું ઘર તેમા કિતયા. તે તે અષ્ટ પ્રકારે
 સતો ત્યાની હતા. તેમ બૈજાગરત રખાવ્યા રુપરામ
 આદિ સર્વને ખાલાગ્યા. નં સંતોએ તે બધ ગાની ખીતે
 પાતાના નામ લખ્યાં છે. નં ખોતે ઉપરામ કાકરને ત્યાં
 જતા નં સંતો પણ ત્યા ગયા હતા. ખજી ઘણા લોભ-
 ના આગ્રહથી (સિદ્ધ નં નરભેરામની મેડીમાં સૌ કા
 દેખતા અભળને શ્રીમન્ત ભાગવત વંચાવ્યું. તે વખતે
 ભાગવત વેતા પુરાણીની અમર વંચાવ્યું; નં વાન કરી
 કે તેમા મેતા ભાગવતની વંચાવે છે. બધા કહે કે
 હા ! ત્યારે મહારાજ કે ભાગવત માનો છો બધા કહેવા
 લાગ્યા કે હજારવાર માનીએ છીએ; ત્યારે મહા
 રાજ કે તમે વૈષ્ણવ કહેવાય તે ભાગવત સાંભળવા

નો અધિકાર વૈખાનસ છે તેવું નેનામદાત્મમાં લખેલ છે તે
 હવે મત્સંગી થાવ એમ કાઢી સંશ્લેષ બાજ્યા નરભેરામને
 ઘેર મેદા, મેડી, પરસાળા, ઓરડા, નિસરણી, બારી,
 મેદાની મેડીની અમાસી બાકામાં ઘણું કર્યા હયા પોડયા
 ને મેદા છે, ને કપડામ બાકા ને ત્યાં તેમજ છેને કેટલાક
 પરચા સમાધીઆ કરાવતા ને એક વાર રૂપરામભાઈ ને
 ત્યાં જતા દગટ પ્રભાશંકરને ત્યાં ગયા હતા ને તેમના
 આગ્રહથી ત્યાંજ નાહી તેમની ઓરડીમાં પૂજા વિધી
 નીત્ય નીયમ ધર્મ રૂપ કરી ને જમવા રૂપરામભાઈ ને
 ત્યાં ગયા ને દગટ નાં ખંડેન જમના ને મત્સંગી કર્યા ને
 દગટ શિપ થયા ને ઓરડી પ્રસાદિની માનજી કહું ને
 આભિચારી સાધુ મુકુંજ દેવાન્સી સંતો નરભેરામ ને ત્યાં
 સભા ભરતા ને તેમ ને ઘણા ઘણા મહારાજ પરમેશ્વર
 સાથી તેવા પ્રશ્નો પૂછતાં તેના ઉત્તર શાસ્ત્રોની માજે કરવા
 ને મહારાજ પ્રમદાનુ કારણ કેતા નિશાનીઓ કેતા ને
 મહારાજ ને ચિન્હ છે તેવું કેતા ને એતો મનુષ્ય રૂપે
 આદિનારાયણ છે તેમ કેતા ને શાસ્ત્રો ની કથા ક્રિતિ
 ને ધનુષ્યાન ધારણા થાતી ને કલ્પોલ વર્તીતો હતો

ને આ ભગત ખંડના નાગચણ ને દેવતા છે. મેલ આ
 પુરૂષોત્તમ નારાયણ માનવા, ને મનાતન ધર્મ ધુરંધર કેતા
 અક્ષિમા એ પરમા ધર્મ એમ કહેતા. ને જંકર સ્વામિ
 પણ વૈષ્ણવ મતના છે, માટે વૈષ્ણવ થાવુ ને
 ભગવાન માની. નિશ્ચય રાખવો ને નિષ્કામી બક્ષિ
 કરવી ને આચાર, વિચાર, નીત્ય નિમાદિક કર્મ
 કાર્યો કરવા. અભક્ષા બક્ષના કરવું નિત્ય નિલક ને
 કંડી ધારવાં ને તમ મદા લેવી ને ઉર્ધ્વ પ્રક ચાંદલ
 સ્પષ્ટ સીધુ ગાંધી ચંદનાદીકનુ કરવું. ને ગુણસીની કરી
 ધારવી ને રૌવી વ્રાહ્મણ્યાર્ત કે પરમ પરા મંત્ર જુગત
 દોષ તો ત્રીપૃષ્ઠ ઉદાસ ધારવી ને નિયમ સન્સંગના
 પાળવા ને મગ નારાયણની વિકસતી બે બની પચ્ચમાંજ
 વચલી ત્રણ આંગળી આર્થાજ કરવી, વિગેરે વાળા બાળા
 ધર્મો વળાંદિકના કહેતા ને મુદ ને માટે ચાંદલા ને
 ચંદન કાષ્ટની કંડીજ કેતા ને વિધવાને કકત કાષ્ટનીજ
 કંડી કહેતા ને મહારાજની મુરતી મન દરદની
 જે જુગે તે જુગે સામી જતા ને હાંપર માનતા
 ને બાવિક-શિષ થાના ને નરભંરામે ને સ્પગમના

ધરનાં તથા ગંભીર જમાઈ આદિ સર્વે સત્સંગી થયા
 તે વંદેશમીરીના વંદેશ ભગવાત મહદેવ છે. તેમ નર
 ભરામ કેતા ને તેજ તમે તેમ કહેતા ને આપડાનુ, વહી
 પૂજનમાં વંદેશ લખ્યા તા તે ખતાવતા મહારાજ
 નો રાજ તેમના ઉપર અતિથાતા હતા ને પોતાનો
 સંપ્રદાય ઉધી કેતા ને ઉધ્ય તેજ ગંભીર ન્યામી
 સ્મર્ય કેતા ને તેમના ગુરુ ગમાનુજ કહેતા એવા
 સનાતની ગુરુ મંત્રા સહ દિક્ષા લેવાજ પ્રહ ત્યાં મુક્તિ
 થામ પ્રગટનુ સ્માનુ તેજ મુક્તિ છે. તેથી વેદ થામ્નેની
 આપા છે તે ચારે આશ્રમના ભર્મા પાળુ ગુરુ દ્વારા
 છે નુમરા રહેવું નહિ, અરણ્યમતી પ્રભુ પ્રગટ ને
 કરવી ને આ મહારાજ ને નરનારાયણ અક્ષર પતી
 કહેતા ને નારદ પંચ ગવીના મંત્રા કહેતા ભાગવતી
 ધર્મ કહેતા આદિ રીતે પાંચ વધારા રહી વાજને
 ગાજતે વળાવ્યા ને પોતે ચારે ગયા પ્રતિ શ્રી શિવરંદમાં
 હરિ લિલા ચિન્તવની ચરિત્ર ખીજું

ચરિત્ર ત્રીજું

શ્રીજી મહારાજ સંવત ૧૮૬૬ ની સાલે વિમરંઘ
 આવ્યા. તે નરભેરામને ત્યાં ઉતર્યાને ત્યાં તે વખતે
 આવ્યા તેજ દહાડે. ભટ ગંગાદત મંચ્છરામ તથા
 દેવ મલકારજન જાગેશ્વર તથા જોશી ગંદલાલ આદિક
 તથા બુખણદેવ શિવ થયા પછી મહારાજ તરત
 તમામને લઈ ડાકાર ગયા. ત્યાં તિલક નો સાચું
 પણ વચમાં આંદણની ખાખત ચરચા થઈ તે વખતે
 મહારાજે તેના ઉત્તર સંપ્રદાયી ગ્રંથોથી કરીને રામાનુજ
 ના સંપ્રદાયોના સાધુ દ્વારા સિદ્ધ કરી બતાવ્યું તથા
 તિલકને તે વચ્ચે શ્રી ચિન્હ છે તેના પ્રકાર જણાવાને
 વૈદિક શાસ્ત્રોથી સિદ્ધ કરી બતાવ્યું તે દ્વારા સંપ્રદા-
 ય વલ્લભાચાર્ય જેવો સનાતન ઉપ્પી સંપ્રદાય છે તે ને બાંમ
 વતગીતા વ્યાસ મુતથી સિદ્ધ છે. તે દ્વારા સંપ્રદાયમાં
 ચારે મુખના ધર્મો છે તે મુજ સનાતન ધર્મ ચલાવીએ છીએ
 ને કળીમાં નારાયણ પ્રસાદુ થવાનું તે વ્યાજ કાળમાં
 પ્રવૃત્તાઓ છે તે જરતખંડતી દેવ નર નારાયણ છે. તે

તેજ દમને તિશ્ય છે ને સર્વ નંગજો વાત ઉતારી
 પછી શ્રી રણછાડગાયત્રી ને કહ્યું પંડ્યાજી મારકને
 પોતે પ્રજા કરીને માયરા મંદિરમાં કહ્યું ચારી માથે મુકતો
 જઈ દર્શન મરજાન માર કગળ્યા ને પાછા કિમરે
 વ્યાવ્યા ને ઘણા ઘણા હજિ બહોનો કયા આપ્યો બાપ-
 ઓ થાતા ને કિત્ય પરચા થાતા એમના ચિહ્ન જેથી પ્રગટ
 શ્રી કૃષ્ણ અચતાર પેતા ને પામતા મુકતો આજિણા
 હતા તે સામાના મનની રાતો જાણી ને કેતા જાક
 લાજતા આસુરી ભાવવાળા ॥ શ્રીજી અંતર કિલા કરના
 પોતે જાવા જાણાવ્યું. ચાર દીન રજાને મંવેને ડમાણ
 મોટાચલમાં આવવા કંકાતરી આવ્યે ક્યુ પછી વાજતે
 માજતે સર્વે વળાવવા ગયા, તે રખતે કૃષ્ણરામ ને નરભે
 રામ ગડીપટયા ત્યાં મહારાજ કે તમારી કુ વશપરમપરા
 કરીશ ને તમારી માંખણી હવે દમને વશપરમપરાની જાણ
 રક્ષાળને દમો તમે આપિદ દમાજા આસુરી તને જરૂર
 મુકિત કરશું ને તમે બન્ને દમ પાસના મુકતો છો. એમ
 કહી મળ્યા ને ઘોડી સવાર થયા ને મંવે ને ડમાણ
 તેડશ કહીનેવેદ મુરખો પંડ્યા. શુકલ કંઈથી, દેવ, નેડાપશું.

કહી ઉમરેકના મુખ્ય માટા મત્તમગમા હાકર રૂપરામ
 ફવં નરભંરામ ભટ મંગાફત ફવં મસકારજીન ને કહી
 ને પગમાદિ કઠી આપતા ને દેવતાના વિષ્ણુને ફવં નરભે
 ગમતા ફવં ને નવગવ્યાછે ને રૂપરામને પ્રમાદિ કરી
 આપી છે દગદ મુકલ તથા કષ્ટિ વગે દવગ આ
 પમાયા હતા ને ભટપપરીને જીની પાદુકા આપી તેમની
 ના લીધી હતી. વિગેરે અપાર સિદ્ધા કરી હજારો
 ગયા. હવે શ્રીઉમરેકમા લગ્નસિદ્ધા ચિન્તવની ચરિત્ર
 નીવડું

ચરિત્ર થોથું.

શ્રીજી મહારાજ સંવત ૧૮૨૬ માં હજારો વર
 કરના હે / માટે ને પ્રમાણે હજારો ઉમરેકના ભકતો
 તેડાવા તેથી જવા ગયા. વેદ પુરોષ સાધે ગયા ને
 નરભંરામ તથા રૂપરામ પાસે રૂપીયા મંગાવ્યા.
 ને લઈ ગયા ને આપ્યા ને યજ્ઞના કપરીના કામ
 કાળમા રૂપરામ તથા નરભંરામને રાખના ને ઘણા
 આજ્ઞા આપ્યા હતા. ને અતેક પ્રકારેના શાસ્ત્રાર્થ

થાતો ને સર્વને ભાગન મિટાન ગમાડતા હતા. ને
 શ્રેણીમુરના ગળતી ફાજ માથે ગદા કરવા આવ્યા હતા.
 ને હું ઓમ કવઃ કાર થઈ ગયો હતો. પછી બ્રાહ્મણો
 એ કુસંગતીઆઓ એ છેલ્લા પલાટ લાડવા તળાવમાં
 ફેંકી દીધા ને ખુટાડ્યા ને કરી કરવાના હો વાટ થયો.
 વાત મહારાજે સભામાં બનણી કહ્યું કે છપન ટોપલા
 તળાવમાં માછલીને ખવરાવ્યા છે. ને બ્રાહ્મણોને હવે
 ઓળખ્યા છે માટે કાલ તેની વાત, આજ ફરી કરે. મહારી
 કે શ્રીર્થ નથી મહારાજ કહે છે તે વાત તમામે બાણી
 તપાસ કરતાં નથીજ સિદ્ધ થયું મહારાજ નેતરની સાંટી
 લઈ આજા કે ક્યાં હુલ્લા છે તે જોવા નાસ્તિક જેવા
 દેવેશી ભેગા થયા કે શ્રીર્થ નથી ને હવે ભગવાન
 પણ બાણીશે લોક જુગ્યા રહેશે તો ફજેલી થશે મહારાજ
 તો બાણી સૂળથી સર્વને પરચો ખતાવવા રચના પ્રેરી
 છે કુલ્લામાં સાંટી મારી કે તેમાં શ્રીર્થ ખરાબ ખસું
 ને તૂર્ત લાડવા સંરેસેર ઘીના કરાવ્યા તે બાણી લાડવા
 ફેંકી દેનારાને દક્ષણા વિના નાહો નાહો કરવા લાડવા
 આપો કાઠ સર્વના પુરુષ છે. માટે લાડવા ફેંકનારાના
 ભોગ મળશે માટે નાસી તેવો સોર કરતામાં

दाही तथा गोप्राभरणा सगंगा ने पादा अंगुल्यन्त
 ने श्रेष्ठ वन्य नरि ने अंगुल्यन्त आली आर
 कुराव्या सोड शान्त थ- वरुन्या अंगुल्यन्त दिन वरुमाडीने
 प्रज्जु नान हस्त्या आपी कोटने श्रेष्ठ हस्त्या काथा
 चिना गळ पाथी पान अंगुल्यन्त अंगुल्यन्त शालुगार
 पेरी अली शोभता अंगुल्यन्त पुनोपम अंगुल्यन्त नारायणने
 लोका नमी वज्राज्य कृता ना-या गया न श्री पान
 प्रज्जानंदना आर अंगुल्यन्त गालाडना अंगुल्यन्त मल्लिक
 आया ने गळुल देव पुंड्रने या कृता आया ने गळ-
 नमने नरुमेराभने आथ ली मल्लिक मलीने साभामी
 आपीने तमाडी तथा नमान कुटुंबनी हस्त अंगुल्यन्त गली
 अक्षर धाम मांतीने कुरुं ने राड राड कुर्या परम
 हंसा मुकुल मल्ल्या ने राड कुर्या अंगुल्यन्त परया ल्या
 कुर्या ने राड अंगुल्यन्त अंगुल्यन्त मंग वेगया ने उमांज
 मां शोभर आधी ने कुरुवा अंगुल्यन्त आगगा डिपर मांटे
 कुर्या इति श्री विमलमां हस्तिल्ल्या अंगुल्यन्त नरि
 आथुं.

ચરિત્ર પાંચમું.

શ્રીજીમહારાજ સંવત ૧૮૬૭ ની સાલે વડનાલેથી ઉમરેઠ આવીયા ને નરભેરામ ને ત્યાં કિતયા માધુ પાચ નથા પાળા કાઠી હતા ને નરભેરામ ને નવં ઘેર ઉતયાં પછી મહારાજ ઉપરામભાઈ ને ત્યાં જતા હમટન મળવા ગયા ત્યાં જમના બહેન જમનાએ જમવા કહ્યું મહારાજ કે:- જાતી રખત આગળ મહી તેમને ગજી કરી ઉપરા મને ત્યાં જમવા ગયા, મુકતો મહિત પછી સર્વ મળી નરભેરામને ત્યાં જમી, નવા હાથે ભડતો કરી, તત્વ બોધ કરી જવા તંચાર થયા તેથી જવાના દહાડે જમના બહેનને કહ્યા પ્રમાણે ગ્રંથાઈ ગેલી કરી પણ પોતે આજ્યા, સર્વ વળાવવા ગયા ને બટાળીવાળા ચાતરે મૂળ ભેડા હતા ત્યાં બેસા ને વારે નરભેરામને મળ્યા હતા, ત્યાં ને તે ચોતરના દર્શન કરવાથી હાંમે ગજી રહેશું, ને હાંમે દર્શન માનયું એવું મહાત્મ કહ્યું. સર્વે ને પાછા વાળી ગામ પહોંચેરા ગયા ને જમના બહેન હાંમે ભેડા ભેડા કે મતે કાઠી આજ્યા ગયા માટે વાંકશો !

હુતો એમના જમ્યા વિના નાહ જમું, બેસે છે પાડ્યા
 તે રાજ કહી ઘણા પચાનાપ કર્યા. તમે મને કહ્યું
 કેલણક કહે ચાલો પણમારે તેડી લાગીએ. કહી ગયા ત્યાં
 મહારાજ મળ્યા વાત કહી મહારાજ નરત ઘોડી ઉપર
 એમ ને પણસારાણા કે ચાલો જમવા ત્યાં પણ કે
 ચાલો એમ એ એ જમ્યા ને ઉમરેદવાળા પણસારાના
 પાદર આગ્યા ત્યારે દાર પાદરેસાને સાંભા મળ્યા ગયા
 દિંગ થઈ ગયા; ધન્ય ધન્ય ગુરુ એ એ થયા કહી આ
 ગ્યા જમના પાદર કો કે તમે આગ્યા મહારાજ જમી
 ગયા ને પેલા જાગવાર નથી થઈ ભાંગાળે હમ પેલા કહે કે
 હમને પણમાગના પાદરમા મળ્યા સાંચે પ્રગટ થી શણ
 માંના રાજ આના રાજ જમણું કરના ધન્ય તે પુરો
 હરિમકાને, પછી મહારાજ પણમારાથી હુસર ગયા.
 ખલિ શ્રી હિમંતમા તનિલીલા ચિત્વની ચરિત્ર પાંચમું.

ચરિત્ર છઠું.

શ્રી મહારાજ ગામ ચુગુંસ આગ્યા ત્યાં દવા પામે
 મેદાનમાં મુકામ કર્યા એ ત્યાં ગામના લોક આજ્ઞાપાદક
 સુદક્ષ હયાગમ. તથા આવક વાળીયા ગણુ આગ્યા

તેમને ધાન ધાન શાન થઈ કુટી ભાત ક્યાં ને તેઓ ત્યા
 હિમચેડના ભાગીયાં નાંદુમારના નામે માંતપાત આગ્યાં
 જ્ઞાતિ કર્યા, તેમજ કુમારો તમા કુટી ઘોડા ને પાયા
 ને ત્યા રેમોડ કુટી જમાડયા ત્યા હનુમાનજી શીખર
 બધી કુટી જેત ગણ વતી ખેત્યા કે — આજુ ઉર
 મુકરણમા હનુમાનજીન પહેલું જેતકુ ને ત્યા ને કુરનાર
 દર્યાના ખરાવાળાના રાગીગમ ને ને વખાળા તેમના
 વંશજ શીખ થયા, અવક ને ભાર થયો; ગણી કમચેડ
 આગ્યા નેહાનમકતા આમા નેહવા ગયા ને ગાજરને વાગ-
 તે તેડી જાગ્યા ને અપદામ વકર ને ત્યા કવયા ને રસ
 રોટલી જગ્યા ને બીજે દરેડે જતાં નન્બેગમ દેવ ને
 ત્યાં રસ નેટલી જગ્યા ને ભાગેગે જતા ત્યા અનિ ખાધ
 કુટી પ્રગટમા દ્રદ્ર કર્યા કુટી ને પાપદા :પિ મુનીઆ
 વૈષ્ણવ હતા ને રૂપ મુનીના નામ દ્રહ્યા ને અર્ધે આળ
 અરકારમાં વિભાજી કિપક છે. નારાયણ જ અર્ધના રૂપ
 વનજુવા કુટી પધારી ગયા રતનપગમા રતિજી હિમચેડમાં
 હરિવિજા ચિત્તવતી રાત્રિ રૂ.

ચરિત્ર સાતમું.

શ્રીજીમહારાજ સંવત ૧૮૫૨માં જન્મર આપીઃ
 કેમકેઃ પધાર્યાં તે જાંગી આમેનજી બાળા નગરવાસી ગ
 મા, ગાજીત વાગતે જાગ્યા ને તે વખતે પાંચ મુકતો
 બ્રહ્મચરી માધુ પાળા હતા, ચારી આપ્યા ગામમાં ફેરવી
 નગરભગમે દેવેતે ત્યા ઉતારા ને પરી મળ્યા ભગતી આ-
 બુતી જનકા વાળા ઉતારે ત્યા ચાંતોતે અનંક પ્રતો
 પૂજના તેના ઉતારે કરતા હતા ને મહારાજ પ્રગટાનું
 કારણ ત્યા આ દેશ આગ્યા ને તીર્થ યાત્રાનું વર્ણન ક
 હેના, ને ઉપર ચવામે ગામાનંદ મત્યાનું કારણ કહેના
 ને નરભીરામને ચણીરાવંદ ચાર જોડી પાડી
 આપ્યાં ને રૂપરામને તથા નરવાડી તથા મુકદ્દતે પાડી
 આપ્યાં બાળાં બાળાંને આપ્યા ગંગાદત્ત ભટ્ટ મહારાજન
 દેવ આદિકર્તે આપ્યા ને નરભીરામના પત્ની જમનાબાઈ
 તેમના માગુજાથી પરસાઈ આપવા જે વાણકામાં પાને
 બાહિંગરામ નવરાજ્યા લેજી કુમ કુમને, આંદો કરી આપી
 કુલુકે આ આંદો, આપડે કહેશેઃ માંજ પળુ જશે તહિ ને

એમાં જ્યાં કેડી પાંચાથી મુક્તિ થાશે, એને પાપ રહિ-
ત થાશે એમ કહ્યું છે. ન શ્રી મન્નિર કવ્યા ઉમરેહમાં
વિચાર કરવાના નરભંરામને કહ્યું ને ઉપરામ કાકર કને
રૂપચ્છા માન્યા ન તને વ્યાપ્યા ને પછી ગજ થાના
થાતા એનેક પરચા, ક્યાન ધારણા. નિયમે ધગવતા
પાલે પુરુષે. તમ નાગયજ્ઞ પત્નિ અતાવતા જોતકાકર ભાળી
જન્મ જન્માથી ગયા, ને હરિભક્તોને પૂન્યવરા ધર્મવરા
માંથી અચાવી ગાળવા જ ગાળ્યું ને મર્વે જનમાં મોટરા
નરભંરામ, ઉપરામ, ગગાન. મહાકાળ્યુનને કહ્યું. ન્યેવેને
નેરી મંગલારી થી ગદડા મહા આગ્રહવ કવ્યા ત્યા જ
કર પધારણે નથી ત્યાં ગંગાલા ઉમરેહ વામીને ત્યાં મો
દા મોદા સંતા વ્રાત ચિત્તો ને મહા અનુભવ લાભ જા
ળી લાભે લીધા ને મર્વેમાં ઉમરેહના હરિભક્તોને મો-
ટરા માન્યા છે ને વારે નિમવાળા મત્સંગીશ્રદ્ધ મનના
માના છે, પ્રતિશ્રી ઉમરેહમાં હરિલિલા ચિત્તની ચરિત્ર
સાતમું.

ચરિત્ર, આઠમું.

શ્રીજીમહારાજ સંવત ૧૮૧૪ ની માસે કેરીગાવા-
માં અત્ર મુકતો હતો, તથા શાસ્ત્રી ભટ્ટ હતા તેમના
રૂપરૂપરમ નરભેરામ આદિકે પચ્ચ સખી માહાત્મ્યા તે
નો જવાબ આપ્યો જે આવયુ. તે પ્રમાણે પોતે પાંચ
મંત્રો તેડી આવ્યા. તે મુકતો નંદ ૨૫૦ આસરે હતા
તે આ ગામના લોક સાંમૈએ તેડવા ગયા, તે અત્ર મુકતો હ
તા તે સાથે તેડવા ગાજતે વાગતે ગયા પોતે ચામણવાળે દર-
વાળે થઈ આવ્યા તે બાગાળે કુશળ દસણા આજીણાદિકે વર્ધિ-
આએને આપી ગણ્યા હાઠ માંથી ગાતા ગાતા આખા
નગરમાં ફરી આવ્યા મહારાજ નરભેરામને ત્યાં જિતયા
સંતો કેટલાક રૂપરામને ત્યાં ગયા તે ખડકા જગનાથ
મહાદેવ ગયા અને ત્યાં અસખ્યા જિતયા. તે મોટી સભા
જગનાથમાં જરતા તે મહારાજ તથા મુકતો નિત્યનિયમ
ધર્મ કૃત્ય પરવારી મર્વે જગનાથ જતા તે ત્યાં અનેક
શીક્ષા પ્રચનો કેતા તે માંહે માંહે મંશે વાંચીના પ્ર-
ત્યે પૂજવાથી ઉપ્પર પૂજ્યા આંદલે સહિત તથા ગુજારી કં-

હી તથા જાગો મમંધી પુનઃ પ્રજ્ઞા તેવાંર અનૈક
 શાસ્ત્રો ક્રેતા દેઃ આત્માનુ માત્ર વૈષ્ણવ છે ને મોટા
 મોટા કૃષિ પરામર, અગત્ય, દારીન, શીયજી, મરીચી,
 શુક, વ્યાસ, સનકાદિક, સુતજી, જનમેજય, નારદ, અર્ષ
 મૈત્રમ જુગુ, કૃતિયાદિ મોટા મોટા વૈષ્ણવ છે ને સર્વ
 હૃદય પુનઃ આદ્યો હાય આત્માદિકમાં વૈષ્ણવ આત્મા
 હોયજ તથા વિષ્ણુને વૈષ્ણવની મર્વ શાસ્ત્રમાં માંનતા
 કેતા તથા મર્વ પુર્વાચારીઓ વૈષ્ણવ ઉપરજ છે, ને
 વિષ્ણુ ભગવાનને માનનાં છે. ને હમો પણ નારાયણને
 માનનારા છીએ ને મનાનન ધર્મ તે વિષ્ણુનોજ છે ને
 મુખ્ય આચાર્ય આમજી છે, એમ કહી આત્મ ધર્મ
 વર્ણાશ્રમ ધર્મ કેતા ને સર્વ માંન્ય રાખી રાજ થાતા
 ને વામુદેવ મહાત્મ કેતા ને વિશિષ્ટા પ્વેન બલ કહેતા
 ભામવતી ધર્મ અલિંસાએ પરમા ધર્મ કહેતા.
 અલક્ષા ના ખાવું એમ કહેતા ને કેટલાક એક આજ્ઞતા
 ધર્મો બાળા શીય આતા ને કેટલાક પુછે તેમના સંસે
 કાપતા ને તત્ત્વજ્ઞાન કહેતા. બધા રાજ રામેશ્વરીમાં કિર્તિ
 ન આતા આતા ભક્તિ કરાવતા, નિયમ ધરાવતા અ-
 ચાર, વિચાર પાળવાનું કહેતા પછી રૂપરામ કાકરમે

ત્યાં રસોઈ પોતાના ધર હતી ત્યાં રસ રાટલી હતી ત્યાં
 ખાયામાં પંગત ભરાઈને વિખરુને નોંદ કરીને મહારાજ
 ઘરમાં જમવા બેઠા તે પંગત મુથક મુથક ભરાઈ નેમનં
 ખપતા ખપતી પીરસણુ શ. થયુ. એટલામાં મહારાજ
 જમીને પરવાર્યા. પાંદડા ખાડુ માગી તે પંગતના વળે-
 વાગમાં ઉપરામ બલી ગયા પછી મહારાજ જમી પંગતમાં
 ફરી ખૂબ પીરસાવ્યુ પછી જય જય કાઢ્યા બોલો બો
 લાના પછી મહારાજ સાંખતી પંગતમાં ફરી રૂપરામની
 ખારીએ ખીરાળ્યા હતા કહેરામાં ખીરાળ્યા પછી કારીત
 તાંસણમાં રસ પિરસાવી જમો કહી હસતા તે દેખી રૂપ
 રામના બન્યુ બાન્ય એમ મીઠા કહેતા પછી રૂપરામ
 ને ખાડ મહારાજે માગેલી તે સાંજળી તે ના અપાઈ
 માટે પોતે જવતા લગી ખાંડ ખાતી નહિ! બન્યકે રૂપરા
 મ ઠાકર ભક્ત ગજને તેમના ધરના આણુ આણુના
 હરિ ભક્તો ઠાકર આદિ તથા તરવાડી નાનાભાઈ આ
 દિક તથા શુભલ તથા હમર તથા ભટ થયાને કુસંગીએ
 સારી કાડમાં તે છેલ્લે લાચો ખવારા મંત્રોએ ફરી પોતા
 નો સંગીતન મત સ્થાપના.

પછી બિજો પહાડે નરમેરામ દેવજીને ત્યાં રસ રે:
 દલીજીઆ ને ત્યાં પણુ ઘણુ ઘણુ જમ્યા ને જમ જમ
 કરે ક્યો ને પરચુરણ રસોઈઓ આણી ને સિધા આ-
 વતાં તેવામયાં પછી ડાહ રાજથી આપતો લેતા ને નિન્ય
 નિન્ય રસોઈની કમકામ કરતા નાતે, આવા ત્યાગી વિદાતા
 હતા ને મ પ્રદાવની સામેજોત જમજમ પાડી મન મ-
 ર્વનું રાજ કરતા હતા ને મોંઢા મહિમા વધે ને અવિ
 ચ્છીન આચાર વિચાર હમ પાળના ને પગાવતા પછી
 જવાના પહેલા પહાડે નરમેરામેસમગ્ર રસોઈમાં નાંતરા રસો
 ામાં કાંઈના લાડવાની હતી, પંગત જમવા પડી દેવનું
 નવેદ વૈશ દેવદિદ કરી મહારાજને જમાડવા ને પંગત
 પુચક પુચક બેડી બાતિવાર રસોઈ પીરસાતી તેટલામાં
 મહારાજ જમી ઉઠવા ને મહારાજ રહેરામ શેલવના દય-
 ળાતે આઠસે માદળ બાજીન ઉભા હતા ને પંગત જમ
 વા બેસાડી એટલે મહારાજને સવિસ્તે પોતાને કહારે એ
 સવાનું કહાથી બેઠા તેવામાં પીછ પંગતને માટે લાખ
 વા ખુટ્યા તેથી મોટા સાંમન કમળી લાડુ બનાવવા હી
 તાવળા થયા જાણી મહારાજ નિમે અવિ પુચવા લા:
 આ રે મોટા કેમ ઉતાવળ દેવોઈ: કલું કે હવે હમણ

મથાની પંગતમાં લાડુ જુટયા માટે પાકાચારીયન આગી
 એછીએ મહારાજ દર્મીને કહેલું કે.- લાડુનો ઘાત લે
 દેખો ઓથકા દિપક કડી તથા માટા આદિ કંદ કે કાંચ
 નથી, કે નમે કમ દેખાતા નથી ચાલો દમ ત્યો, હિના
 વજા આવી ઓરડાની ખે નાખોએ એ હાથ પેશને કા-
 વું પછી કથુ કે.- આનો આંડા બરજા છે દેખો ખ-
 મ તેમ જોયુંતો ઓરડા ભ-લો લાડુથી દેખાયો બધા
 દિગ થઇ ગયા તે ભારે વચ્ચા બનાવ્યો પછી મર્દ
 જમ્યા વધ્યા ને તાંકી મુક્યા પછી મહારાજે સભા ભ-
 ની પછી મહારાજ માલ દિવમે ગયા, વાળતે ગાજતં
 ન્વારી નગરમાં ફેરવીને ગયા ને વજા સ્થિર ભકતો આ
 સુધાન વિભોજના માટે કરતા તે મર્દ પાછા બાજને આ
 વસુ તારથ વાર આદિ આવડુ કરી શાન્ત થાડી ને
 ચાલ્યા ગયા પછી નરબંરામને ત્યાં લાડવા વધ્યા હતા,
 તે વથુ દિન પહોચ્યા છેવટે ગાય માતાને મુક્યા તારે
 બધા ખૂટયાં ધન્ય એ સિલાને પ્રભુ વડનાને પવાયા
 હતિથી હિમરેદમાં હારિ સિદ્ધા ચિન્તનની અદિત્ર આડમ.

ચરિત્ર નવમું.

શ્રીજીમહારાજ સત્વત ૧/૧૪૮ ના શીવડતાસે
કમરેકળી મેડાવ્યા દગ્ગિરનોને ઠકોતરી બ્રાહ્મી કયાં જે
શીખર બ્રાહ્મી મન્દિરે પાટ પૂજન કરા માટે તેથી
દેશ દેશના હરિ જનો આવશે; માટે અ.વર્ગે તે હિંદ
વડતાસે નરભીરામ તથા ઠપરાગના આદિક સર્વ જન
બધા તે પાટ પૂજન કરતી વખતે દળના દગ્ગિરનોના
દેખતાં શ્રીજીમહારાજે માગ કહ્યું જ ઠપરામ તથા નરભી
રામના પુત્રા તમે જાનોમાંથી પાટ પૂજન કરો. તથા જે
જાણુ એવા જ નામ કહે ત મહારાજ કહીએ; પાતે ખો
વા કે:- નરભીરામ કહેજી તમે કરોને! શીખર પૂજન
નંદુલામ ઠાકર કરશે. તેથી મહારાજના ઠાકા અમારું
પાટ પૂજન કરી નવામા ત્યાં મહારાજનો જંગમ કેવળપુરી
ખાંવા આવ્યો હતો. તેના મનમાં ૪ મહારાજ પરમેશ્વર
જે કે:- શ્રીકે તે ચારલા શેડ. માટે પાતાના સર્વોચ્ચ એક
તા બાળી માફો જમખૂંચો આપ્યા; તેને દેખતાં મહારાજે
ઠારે અમ કહ્યું કે આતો કેવળપુરી અનિન છે. જે તેના

મનસુ કાર્યેષુ કૃત્યુ નેથી નં શુશીલ શયો નં સ્નાન કુંડી
આત્મા. તે શિશુદ કવિ હતા. નં ત્યાં મન્દિરમાં પ્રજ્ઞા
નંદ સ્વામિ મિત્ર દરિ હતા. ત્યાં મળામાં દેવળપુરીએ
પ્રીતન ગાયુ તે માંભમી ગાઢાનજ રાજ શયા એટલે
પ્રજ્ઞાનંદસ્વામીએ પ્રીતન ગાયા તે માં નળાને મહારાજ
હસીને કોહ્યા; નેથી દેવળપુરીને અનંખામ માગી. પ્રજ્ઞા
નંદ ન્યામી કિષ્કર દરાજ ચંચા ના કુમાંગા હતા તે અ-
વશુગુ લેઈ આહવા ગયા; પછા રાગને આમદારાદ શ્રી
નરનારાયણુ પધરાવવાનુ જણ્યા હું નં ત્યાં ગણે ને પળે
કેમરેકના હરિગરના ગયા હતા, ને, શ્રી કૌમંદમાં
હરિનિલા ચિન્તવની ચારન નવમું

ચરિત્ર દશમું.

શ્રીજીમહારાજ નવત ૧૮૮૬માં વડતાલે ત્રિશિ
કૌલ દેશ દેશના નંડાત્યા; ટેલ કમળા આકારનુ પુરણુ
મનુ ને શ્રીમ્મર પુજન વખતે ઉપરામ કાઢરના સુતે પુજા
હસીતે શ્વજ્ય ચક્રાવી ને વંસ પૂરમપરા પવળ ચઢાવા માગી
ધીધુ તેવખતે, નરબેસામ, જંગાત્ત ભટ ને મલકાવડું ન કવે

વિગેરે દરિભક્તો હાજર હતા. ઉમરેના બૌદ્ધ નદ પુરમાં
 તે સભા વચ્ચે નરભેનમ. ૫૫મ ગંગાત મત્તકાર-
 જીન, તે મોટરા હરાઆ. તે ઉમરેમાં મોંદર કરવા
 આજ્ઞા કરી. નરભેનમે તે પછી વેદ વિધિથી શ્રી
 લક્ષ્મી નારાયણ તે શ્રી લક્ષ્મીજી પધરાવ્યાં તે
 જય જયકાર કરતાવી ભારે ધ્વજભાજન હોમ કર્યાં તે
 ઉમરેના દરિભક્તો મું ગળ થયા તે ભાગે મમૈષ્ઠ્યો
 થયો તે મોટા મોટા સતો ગળ થયા. તે મહાગજના
 મે ભાષ્યોભોયે આપ્યા હતા તે તથા પાલખથી ગંગ
 કુટુંબ આપ્યું, તે પાનાલે મારાગને મળ્યા. તે તમાં
 મને ઝોળખી નામ દહ ભારે પરચો કરોઃ પછી મમૈ-
 ષ્ઠ્યો પેરાચો તે મહારાજે ગામ નટલ જવા જાણાવ્યું.
 પછી પોતાના કુટુંબના મહિમા દહણો તે મુરખંશ ના-
 ખ્યાનુ કહ્યું. તે સર્વને વાણાથમના ધર્મ કહ્યા, તે સં-
 તોએ બનેક શાસ્ત્રાર્થ કહા તે દેશ દેશ દંભે વાળ્યો કે
 સ્વામિ નારાયણ ભગવાંન પ્રમદા છે. તેથી દેહલાક તેમના
 મમૈષ્ઠ્યની કેદી દેખી દાજ્જીત હતા. તે મના જય જય
 ની ગાંધન લેતા. જાતથી નામરેમાં દરિશલા ચિત્તવની
 અરિત દરમું.

ચરિત્ર અગીઆરમું.

શ્રીજીમહારાજ સંવત ૧૮૮૨મા ઉમરેડ અગ્યા;
 ને તન્ન ગયા ને મંત્રો રાખ્યા. ને ઉમરેડના શ્રી મં-
 ન્દિરની બાજમા બતાવી વેં મંગલો કેમ ૧૭ મહારાજ
 કે મળશે; આગલા લગી. / છેવટે મળશે. એમ કહ્યું ને
 શિક્ષા પત્રી પ્રતિષ્ઠા કરી પૂજ્ય કરી ને નિત્ય નિયમમા
 મળ્ય ગઈ તેના અર્થ મુદતો પણા સાચોથી કેતા ને
 મંપ્રદાયન તત્પાર્થ કહ્યું; મહારાજનું નેજ રહેશે કહ્યું;
 આ શિક્ષાપત્રી તમામ સન્મગીએ રાખવી ને ક્યારે પણ
 આગળ નહિ. ને મહારાજ મળ્ય હરિ જનોને દર્શન
 દર્મ હજારે મનુષ્યના માન્ય પાત્રી આપ્યા ગયા. ને વ-
 ખતના હરિજનોનાં મળ્ય નામ કહ્યાં. ને શ્રી મંદિર
 નરભેરામ હરે કરાવવું ને મર્ચ સમગીઓ મદદ કરવું
 ને આ બાજમા ત્યારે બને ક્યારે રાખવું, ને હરિહરકો
 માં નામ મોરેશ = નરભેરામ માણેકજી હવે. તથા
 કેપરામ આદિતરામ હકુર. તથા ગંગાદત મં-
 ન્દિરમા હર તથા મહારાજનું બગેચરને કરાવ્યા

પકી નહલાનભટ. જોશી દેવતા તથા માધવજી, કાશીરામ
 લિલાવર, દેવ. દેવે કીરખારામ, લક્ષ્મીદત્ત. હરિભાઈ. ઈ-
 શ્વર, દયારામ, વિષ્ણુનાથ જગજીવન. માંજીદજી. ઘેલાભાઈ
 ખિરખારામ. રાકલ હરિશંકર, મિત્ર દેવે પ્રભવજી ભટ
 નંદલાલ. જોશી. (સરઘવા) કાશીરામ, વિભૂદત્ત, મકનજી
 શુભરામ જોભાઈ. વજેરામ વ્યાસ. વંકટસ, ભાઈશંકર,
 કુમેરદત્ત દેવે. કાશીરામ, પ્રભાશંકર. રણુછોડ. પટેલ ત્રા
 લભાઈ પટેલ નથુભાઈ તથા વાણીઆ ગુપ્તશાહ. જમનાંગા
 નાથભાઈ જમના અંગા ધનબા માંનભાઈ મુળીઆમ અમૃત
 બાઈ, વેદમુકેષ પંડ્યાજી, આ તથા તેમના પુત્ર પુત્રાદિક
 સમાવહાલા જર જમાઈ ભાઈ ભાણેજી ધણાં હતાં. ઇ-
 તિ ધોળકામાં મુરતીઓ પધરાવાનું હતું; ને કંદાતરી
 લખશું ને ત્યાં નવરાત્રી જવા જણાવ્યું હતું. મતિ શ્રી
 હિમરેઠમાં હરિલિલા ચિન્નવની ચરિત્ર અગીઆરમું.

ચરિત્ર પારમું.

શ્રીશુભાદ્રાચરિત્ર મંત્ર ૧૮ પમા ઉમરેના વાળા
 બદનો નેગામ ગદડા નેગામ્યા ને ત્યા મંગ ગયા. અતિ
 આનંદ થયા ને ઉમરેના લગ્નિતોનાં થયુ વગાણના
 ને જ્યા ને ત્યા ઉમરેના બદનો આવતા ને ત્યા જ્યા
 મુર્તિયા પદરાની ત્યા આવતા ને મહા આનંદમાં
 આવતા ને આજ પાણ આવ્યા ને ત્યાં હમારા મુકનો
 ધાણ ગલા છે. ને તન, મન, ધન હમ આન વાપર છે.
 માટે હમ ધાણ રાજા ધીએ. તેવાં અગાદત બદ ગા-
 લ્યા કે:-મહારાજ હમે તમારા ધીએ: ને ઉમરેના
 મંદિરની જાયગા મળવાનો રાગ નક્કી કર્યો છે. ત્યાં
 મહારાજ કહે: હાથો નરભરામને નંદલાખને કે તરત
 મંદિર માટે જાયગા લે તેઓ કાગલ સંવત ૧૮૮૫ના
 મહા મુહુર્તમાં આવ્યા છે. તેથી નરભરામે પદરના પૈ
 સાથી સંવત ૧૮૮૫માં રાખી ને તુરત મહારાજને લ-
 ખ્યુ કે:- મંદિરને આરંભ કર્યો છે. તેથી શ્રીશુભારા
 જ અતિ રાજા થયા ના અમારો આવ્યા ને ગદડા

મને કમંડેના કાળે ભક્તને સંગે કયો કે આચારીય અ-
 ભક્ત કાય ને શાસ્ત્ર મગલ હશે ? ત્યાં મહારાજે મ-
 જ્ઞાનંદ સ્વામી વ્યારો જવાબ કયો. ૧. તે બુદ્ધિ યમ-
 નિ, ઉપનિષદ, પુરાણ-ગ્રંથ પંચ મત્ર-ભાષ્ય ગમાયાણ
 ને કશીના નિર્ણયના અંચારી અલથ મદગડે બનાવતી
 થયે શંકે ત્યાગીનંતે અધિકાર નહિ. દુકામા પેદ્યામ ન
 થા ઉપનીષદના કાળે યાજ્ઞવલ્ક્યે સ્પિ-ભુગ્, શ્રી કૃષ્ણવદ્,
 માસાદિષ્ટ ને વિષેને પત્રાચારીઆ ગ્રંથ હતા; માધવા
 ચાર્યે ગમાનુગ્નચાર્ય નિયામકનો મત છે, માટે ગ્રંથસ્થ
 વિના ઉપદેશ અંગે નહિ ? વિગેને ચણા ખુણાયા સર્વે
 આપતના કયા. ને તપીમાં બનાવના ગુરુ કન્યા વરપ કે
 ઉપદેશ ને દિક્ષા પરાખર છે ને ચાંને જુગમાં મનુષ્ય
 માત્રને મદગુરુ દરવાજા પડે જુગરાની મુક્તિ તથા
 આશ્વાસાદિક નો વિચાર રખ છે, ને દેવમાં પ્રાણ
 માટે ને વિચાર સુદામાં જુગે ને ચંદ્રે આમિસે
 તેના અર્થ કયા છે, ને કમુત, નાપુત્ર છે,
 માટે મીના ને બાલને નમામને અંજન છે ને આચાર્ય
 આદિકે નમામ મનશાને સતવે સંમત છે. તમા મોકલે

તા મહાત્મ જીવે વૈષ્ણવ ઉપરજ છે. ને વિષય પૂરીમાં
 મંદર ન્યામિએ - મદ બાધ્યા છે માટે વૈષ્ણવ શ્રેષ્ઠ
 ને બાંને માસી એકાદમી જવયંતીએ મદા દુઃખમાં ના
 તજે ને વૈષ્ણવ છે. ને ગાયત્રી સંધ્યા એ આદિત મદ
 કર્મ ત્રિપદ ઉપરજ છે. આ ત્રિમેર અતિ જાનતવ ક-
 થું, ને અંતક પરચા કના મકનોને ગણુ ન્ના ને ગા
 પીનાથજી વલનને બાથ કરી પુનગાયા. ત્યાં પણ મુ-
 થ અમરેક હતું. અમેતયા બળબળીઆમ ગંગાઆવ્યો
 ને દાસ બાથબના દરગામ મા ત્રિમેર મદા મહાત્મ થયુ.
 બામ માદુ થયુ ને ધર્મ આપવાન આ સાલ પ્રસિદ્ધ
 થયુ મુકતાનદ ન્યામિએ કડ :- તિ આ સિલાનો
 સાર ને સાલ અતિ પ્રમાણુ લખી છે. સંવત ૧૮૮૭
 ના બાદવા સદ / . સ્ત્રીબીતંગ ન્યામિ પરમાત્મા
 નંદજીના કવ ગ્રી ન્યામિ નાગચળ પાંચવા . તિશી ક
 મરેમાં દર્શિલિત્રા ચિત્તવતી ચરિત્ર ગારમું મમામ

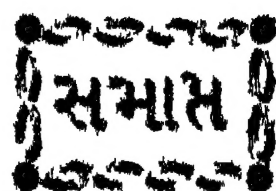
ધૂન

શ્રી સ્વામિનારાયણ, નરરાયણ, તારાચણ, ગોવિંદ:
 નારાયણ, ગોવિંદ, તારાચણ, ગોવિંદ: સ્વામિ

श्री भक्षगतिन पूरण पुरुषोत्तमयादि कृष्ण ज्ञह ।
कळा मळ हगवा मुमुक्ष नगवा स्वामि
नागयण तेहः॥

श्री स्वामिनागयण नागयण नागयण
गोविंदः नागयण गोविंद नागयण, गोविंद
स्वामि०—

बोला श्री सहजानंद स्वामि. महागजनी ज.

Printed by Ratilal B. Trivedi at
his Saraswati Printing Press near Bhat-
wadi Pole Umreth; and published by
Dave Pursotamdas Damoder at Umreth.
